

оду, які збереглися в інших країнах світу (Італія, Греція, Туреччина та ін.). Сподіваємося, що така серійна номінація не тільки допоможе у започаткованій справі, а й розширить межі культурних, економічних, духовних контактів між музейними установами задіяних країн.

Усі ці здобутки не зростають самі по собі, за всім згаданим стоять люди. І саме цим людям, які досліджують, охороняють, пропагують Судацьку фортецю, висловлюємо щирю повагу та вдячність. Це не тільки фахівці-науковці, про

яких ми вже згадували, але й екскурсоводи, доглядачі та касири, двірники, прибиральники та робочі. Всі вони своєю працею долучилися до становлення, розбудови, розквіту музею «Судацька фортеця», що на сьогодні перетворився на значний науковий осередок, а Судацькі міжнародні наукові конференції зажили високого престижу серед дослідників і уваги широкої громадськості.

*КУКОВАЛЬСЬКА Н.М.
Одержано 25.11.2008*

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ НІНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ ЛЕЙПУНСЬКОЇ

22 грудня 2008 р. пішла з життя Ніна Олександрівна Лейпунська. Вона ніби раптово зупинилася і більше не продовжила свій шлях з нами. Ще у липні – серпні цього року вона брала участь у роботі Ольвійської експедиції Інституту археології НАН України, у вересні – жовтні плідно працювала над новою монографією. Потім – несподівана хвороба і лікарня, з якої вона більше не повернулася.

Це велика, непоправна втрата не тільки для рідних та близьких, але й для античної археології в цілому. Ніна Олександрівна була видат-

ним вченим, прекрасною, доброзичливою людиною та просто дуже красивою жінкою. Слід особливо відзначити її інтелігентність та виховання, які допомагали їй зберігати рівноважність навіть у складних ситуаціях.

Ніна Олександрівна Лейпунська народилася 9 травня 1930 р. у місті Харкові в сім'ї вчених-фізиків. Але вона була настільки скромною, що не всі знали, що вона дочка всесвітньомовних академіків. 1954 року вона закінчила історичний факультет Київського державного університету за фахом археологія. В Інституті археології НАН України вона працювала з 1969 р., з 1993 р. на посаді старшого наукового співробітника відділу Археологічний музей Інституту археології НАНУ. Певний час Н.О. Лейпунська виконувала обов'язки Вченого секретаря відділу, була членом Фондово-експертної комісії Міністерства культури та мистецтв України. Вона провадила значну музейну роботу, з самого початку брала активну участь у створенні експозиції музею, зокрема і тієї, що існує зараз у розділі скіфо-античної археології, займалася створенням музейних виставок.

1975 року Н.О. Лейпунська захистила кандидатську дисертацію на тему: «Амфори з Ольвії VI–IV ст. до н.е.». Основний напрям її на-

укових інтересів полягав у дослідженні історії, економіки (перш за все торгівлі та ремесел), релігії та культури античної Ольвії. Вона також плідно вивчала різні категорії матеріальної культури: амфору тару, інші види кераміки, теракоти, скульптуру, написи тощо. Н.О. Лейпунська є автором десятка індивідуальних та колективних монографій, понад сотні наукових статей. Всі її роботи є безумовним та неоціненним внеском у науку.

Ніна Олександрівна брала участь у багатьох міжнародних конференціях, зокрема закордонних (Данія, Грузія, Греція, Польща, Румунія, Франція тощо). Її ім'я широко відоме в наукових колах з античної проблематики.

З 1953 р., ще зі студентських років, Н.О. Лейпунська почала працювати в Ольвійській археологічній експедиції. З 1972 по 2006 р. вона

керувала роботами на різних, але завжди дуже важливих, ділянках Верхнього та Нижнього міста Ольвії. Результати цих робіт знайшли відображення у публікаціях та наукових звітах. Зараз вже підготовлена до друку в Данії колективна монографія за матеріалами розкопок на ділянці НГС, основними авторами якої є Н.О. Лейпунська та С.Д. Крижицький. Обов'язково буде підготовлено та видано і останню монографію за результатами робіт у Центральному кварталі Ольвії, над якою Ніна Олександрівна останнім часом багато працювала.

В останній шлях її проводжала велика кількість людей, які принесли багато квітів, переважно троянд, які вона любила. Всім нам буде дуже не вистачати цієї надзвичайної, мудрої, душевно багатої жінки. Вічна їй пам'ять.

В.В. КРАПІВІНА

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА КУЗЬМИЧА МІХЕЄВА

24 грудня 2008 року, майже через місяць після свого 71-річчя, пішов з життя відомий археолог-медієвіст, вчений та педагог Володимир Кузьмич Міхеєв. Він народився 12 листопада 1937 р., 1955 року в Харкові закінчив СШ № 4, а 1960 р. — історичний факультет Харківського державного університету. Із студентських років і до 2001 р. (понад 40 років) його життя та доля були пов'язані з Харківським університетом. Володимир Кузьмич працював лаборантом Археологічного музею ХДУ (1959–1965 рр.), був аспірантом кафедри стародавньої історії та археології (1964–1967 рр.), викладачем цієї кафедри (1965–1969 рр.), потім старшим викладачем (1969–1975 рр.), в 1975 р. його було затверджено у вченому званні доцента. Після реорганізації кафедри стародавньої історії та археології Володимир Кузьмич працював на посаді доцента на кафедрі історіографії, джерелознавства та археології (1977–1982 рр.), у зв'язку із роботою над докторською дисертацією перейшов на посаду старшого наукового співробітника цієї ж кафе-

дри (1982–1984 рр.), виконував обов'язки заступника декана історичного факультету з наукової роботи (1987–1991 рр.), потім — професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології (1990–2001 рр.), завідувач цієї ж кафедри (1991–2001 рр.), проректор ХНУ ім. В.Н. Каразіна з навчальної роботи (1997–1999 рр.). Із 1999 р. Володимир Кузьмич почав активну співпрацю з Східноукраїнською філією Міжнародного Соломонового університету, в 2000 р. організував Міжнародний Центр хозарознавства, а в 2002 р. перейшов до Східноукраїнської філії МСУ на посаду завідувача кафедри історії, яку і очолював до останніх хвилин свого життя.

Таким чином, життя професора В.К. Міхеєва міцно пов'язано з педагогічною діяльністю. Він викладав археологію, історію первісного суспільства та різноманітні спецкурси для студентів-археологів. Викладання навіть складних наукових дисциплін або окремих проблем доносилось до студентів легко, але без втрати науковості. Майже спочатку викла-